CONCURS DE SELECȚIE PENTRU CLASA A V-A
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Varianta 3

Toate subiectele sunt obligatorii. Timp de lucru: 50 de minute.
Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 100 de puncte.
Notă: Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor în rezolvarea niciunei cerințe.

Citește textul și răspunde cerințelor formulate:

„Era dimineață. O dimineață caldă și strălucitoare care va rămâne neștearsă în amintirea cireșarilor. [...]

Ajunsese tocmai la jumătatea drumului. Când păși pe lespedea uriașă din mijloc, auzi în spatele lui răcnetul lui Ursu:

—Stai! Stai! E o cap...

Atâta auzi Dan. Restul cuvântului se pierdu undeva în lume. <u>El</u> ajunse sub pământ, trimis de tobogan drept în fundul hrubei. Căderea bruscă îi produse mai multă spaimă decât durere. Numai <u>abdomenul</u> era foarte revoltat și, pentru a-l împăca, bravul cireșar se tăvăli câteva clipe pe podeaua de piatră.

— Și eu care credeam că mi-au încredințat o misiune de seamă... se tângui Dan în timp ce-și căuta julițurile. [...]

Ursu ajunsese la trapă, <u>izbuti</u> s-o deschidă și pentru că n-avea lanternă la el se mulțumi să întrebe:

— Hei, Dan! Ești rănit?

Dar niciun răspuns nu veni din hruba rece și întunecoasă. Vlăjganul își simți inima săgetată. Strigă din toate puterile:

— Daaaaan! Hei, Daaan!

— Ho! C-o să-mi spargi urechile! Ce păcat că ești singur! Aș fi vrut să-i bag în sperieți pe toți... [...] Mi-am rupt numai piciorul drept și două coaste. Și o claviculă... Ursu știa că Dan nu e omul care putea să facă glume cu oasele rupte:

— Atunci te mai las puțintel acolo, până te vindeci de oase și de glume proaste...

— Stai! Stai că n-am nimic. Și scoate-mă, că am trecut printr-o spaimă soră cu moartea. Tocmai sosise Victor cu frânghia. Ursu aruncă un capăt în hrubă, Dan îl prinse, și se simți ridicat în aer ca o păpușă."

(Constantin Chiriță, „Cireșarii", vol. II, „Castelul fetei în alb", Editura Roxel Cart, București)

I. Limbă și comunicare (40 de puncte)

1. Notează câte un cuvânt cu sens asemănător pentru următorii termeni din text: *strălucitoare*, *spaimă*. **5p.**
2. Scrie un cuvânt cu sens opus pentru următoarele cuvinte din text: *caldă, căderea, sosise.* **7p.**
3. Scrie câte un enunț în care cuvintele: *piatră* și *aer* să aibă un înțeles diferit de cel din text. **7p.**
4. Desparte în silabe cuvintele: *lespedea, răcnetul, frânghia.* **7p.**
5. Explică rolul semnului exclamării în enunțul: *Ce păcat că ești singur!* **7p.**
6. Precizează ce sunt, ca părți de vorbire, cuvintele subliniate în text. **7p.**

II. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare (30 de puncte)

1. Precizează într-un enunț titlul volumului al II-lea din care face parte fragmentul citat. **5p.**
2. Formulează un enunț în care să menționezi motivul nemulțumirii personajului Dan, din textul dat. **5p.**
3. Prezintă, în două-trei enunțuri, două trăsături ale personajului Ursu, justificându-ți răspunsul prin două secvențe corespunzătoare din textul dat. **10p.**
4. Explică, în două-trei enunțuri, ce înțelegi din secvența: *Când păși pe lespedea uriașă din mijloc, auzi în spatele lui răcnetul lui Ursu: —Stai! Stai! E o cap...* **10p.**

III. Redactare (20 de puncte)

Povestește pe scurt, în 80 -100 de cuvinte, o întâmplare extraordinară la care participă un personaj la alegere, din fragmentul citat. În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor; **5p.**
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal; **5p.**
- să ai un conținut adecvat cerinței. **5p.**

Vei primi **5 puncte** pentru redactarea compunerii (vocabular adecvat, respectarea normelor de ortografie și de punctuație, așezarea textului în pagină, respectarea numărului de cuvinte).

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 80 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.